

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 14
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 4 oktober 2016

---

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Octrooiaanvragen - Evolutie

Een octrooi of patent geeft het uitsluitende recht op het verkopen en/of ontwikkelen van een product en/of uitvinding.

Een grote meerderheid van de bedrijven geeft aan, na de financiële crisis, niet meer te besparen op onderzoek en ontwikkeling waardoor het aantal octrooiaanvragen nog meer in stijgende lijn kan gaan.

Octrooieren stimuleert de omzet en de licentie-activiteiten. Het leidt echter niet tot winstgevendheid. Ook de kosten van de octrooibescherming wegen niet op tegen de positieve effecten. Terwijl ongeveer 43% van de bevraagde grote bedrijven octrooieert, is dit slechts het geval voor 17% van de Vlaamse kmo's.

1. Hoeveel Belgische octrooi(patent)-aanvragen werden er in 2015 vanuit Vlaanderen ingediend? Graag opdeling naar:
  - a) totaalcijfer per jaar;
  - b) het aantal octrooien per miljoen inwoners;
  - c) aan wie kunnen de aanvragen toegeschreven worden (graag met hun percentage-aandeel): Belgen, Nederlanders, ...;
  - d) de vastgestelde trend door de jaren heen;
  - e) de verwachte evolutie voor 2017 en verder.
2. Hoeveel Europese octrooi(patent)-aanvragen werden er in 2015 vanuit Vlaanderen ingediend? Graag opdeling naar:
  - a) totaalcijfer per jaar;
  - b) het aantal octrooien per miljoen inwoners;
  - c) aan wie kunnen de aanvragen toegeschreven worden (graag met hun percentage-aandeel): Belgen, Nederlanders, ...;
  - d) de vastgestelde trend door de jaren heen;
  - e) de verwachte evolutie voor 2017 en verder.
3. Hoeveel van de ingediende aanvragen werden in 2015 niet ingewilligd? Graag totaalcijfer en top 3 van reden van niet inwilliging.
4. Op welke manier kunnen we de status van Vlaanderen in vergelijking met de buurlanden en de andere Europese regio's doen stijgen?

5. De minister gaf in een eerder antwoord aan dat een Europees eenvormig octrooi een positief effect zou hebben op de octrooiactiviteit en dit ook voor de kmo's drempelverlagend zou werken.

Hoe kan Vlaanderen meewerken aan het verkrijgen van een Europees eenvormig octrooi? Zijn er concrete perspectieven voor dit octrooi? Zo ja, binnen welke timing?

ANTWOORD

op vraag nr. 14 van 4 oktober 2016

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

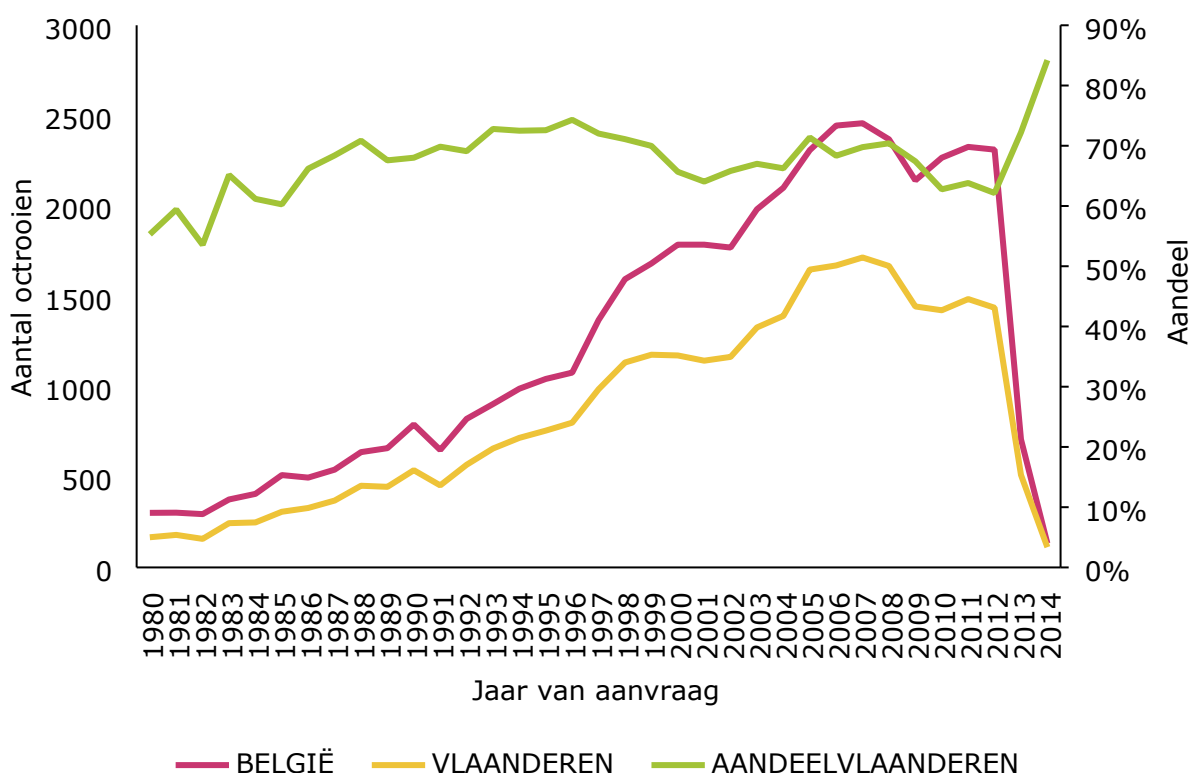
Belangrijke algemene opmerking

De vragen hebben betrekking op het jaar 2015. Echter, bij de extractie en de mapping van octrooigegevens dient ten allen tijde rekening gehouden te worden met een tijdsperiode van minimaal 18 maanden tussen aanvraag en publicatie van het octrooi. Gegevens voor het jaar 2015 geven momenteel nog geen voldoende exhaustief beeld om als zinvol beschouwd te kunnen worden. Onderstaande data zijn grotendeels een update van het antwoord op de parlementaire vraag (nr. 467) van maart 2015. De gegevens zijn geëxtraheerd uit de PATSTAT databank, editie oktober 2015. Omwille van deze tijdsperiode tussen aanvraag en publicatie is het onmogelijk om gegevens te extraheren voor de laatste twee jaren, en zal in de onderstaande tijdsreeksen ook telkens een daling in octrooivolumes zichtbaar worden vanaf aanvraagjaar 2012, die zich verder doorzet in 2013 en 2014. Deze daling heeft derhalve niets te maken met een omkering van de waargenomen trend in de voorafgaande jaren, maar is uitsluitend te wijten aan de techniciteit waarmee octrooidata gepubliceerd worden.

1. Een regionale breakdown van octrooigegevens, afkomstig van nationale octrooibureaus, is niet beschikbaar op het Expertisecentrum O&O Monitoring (ECOOM) die octrooigegevens verder analyseert. Dit heeft in eerste instantie te maken met de gebrekkige kwaliteit van de nationale octrooidata, en meerbepaald met het frequent ontbreken van adresgegevens van aanvragers en uitvinders. Daarenboven wordt binnen de EU omgeving weinig gekeken naar dergelijke landelijke octrooien, aangezien ze stand-alone (i.e. volledig buiten de context van het Europees octrooibureau) commercieel doorgaans minder relevant zijn.

2. a) Overzicht totaalcijfer per jaar:

aanvraagjaar	België	Vlaanderen	Ratio
2000	1786	1173	65.68%
2001	1786	1144	64.05%
2002	1770	1165	65.82%
2003	1982	1328	67.00%
2004	2101	1392	66.25%
2005	2309	1648	71.37%
2006	2445	1671	68.34%
2007	2458	1715	69.77%
2008	2369	1668	70.41%
2009	2142	1444	67.41%
2010	2267	1423	62.77%
2011	2327	1485	63.82%
2012	2312	1437	62.15%
2013-onvolledig	709	512	72.21%
2014-onvolledig	133	112	84.21%

Bovenstaande tabel en figuur geven de evolutie weer in het aantal EPO aanvragen per jaar voor de periode 2000 – 2014 (aanvraagjaren – figuur toont evolutie vanaf 1990). Tot 2007 is een stijgende trend zichtbaar voor Vlaanderen en België. Daarna tekent zich een lichte daling af. De sterke daling die zichtbaar wordt in de laatste twee jaren is in de eerste plaats een gevolg van de 18 maanden periode tussen de feitelijke octrooiaanvraag en publicatie van de aanvraag (zie noot vooraf). Voor de

periode waarin de tellingen volledig beschouwd kunnen worden, zien we een aandeel voor Vlaanderen van ongeveer 66% in de Belgische octrooiportefeuille, met een lichte stijging rond de periode 2005-2008).

b) Overzicht het aantal octrooien per miljoen inwoners: Onderstaande tabel geeft de evolutie in EPO octrooiaanvragen weer, genormaliseerd voor de populatie. Dezelfde trend als bij de niet-genormaliseerde octrooiaantallen wordt zichtbaar: een stijging tot 2007, waarna zich opnieuw een daling aftekent.

Jaar	BE	VL	AT	CA	CH	DE	DK	ES	FI	FR	GB	GR	IE	IT	JP	KR	LU	NL	PT	SE	US
1996	106,3	136,2	112,7	36,3	385,8	176,6	115,6	10,7	163,4	102,3	81,6	3,4	48,3	49,3	105,0	11,0	257,5	179,1	2,5	213,0	92,4
1997	134,6	167,2	124,8	43,1	461,2	210,6	142,6	13,9	200,9	115,5	90,1	4,2	57,2	55,4	119,0	12,0	355,0	203,8	3,3	254,4	98,2
1998	156,5	191,8	155,4	56,2	508,0	242,7	150,7	17,6	241,9	130,1	99,0	7,2	62,8	62,3	128,0	16,0	445,4	220,1	4,0	283,9	110,3
1999	164,7	198,6	160,1	61,9	538,8	267,8	180,3	19,9	285,7	135,0	108,7	6,3	80,7	65,5	137,6	22,9	486,7	237,8	5,8	312,5	119,6
2000	174,4	197,5	178,1	74,9	602,6	293,6	196,2	21,2	345,2	144,8	121,2	6,6	99,3	72,2	158,4	25,7	523,5	279,1	5,3	337,0	129,0
2001	174,0	192,2	200,8	76,1	655,6	305,4	213,9	24,2	372,5	148,3	128,9	7,5	97,1	76,5	179,4	30,6	498,9	306,3	5,9	350,7	131,5
2002	171,7	195,1	210,2	74,5	673,0	303,0	218,7	26,6	351,3	150,9	119,1	7,9	121,5	79,2	166,4	38,4	560,7	339,5	6,0	335,8	128,3
2003	191,4	221,5	225,4	78,1	690,6	302,9	229,0	26,4	309,6	156,6	116,7	9,9	105,9	82,9	172,8	53,5	669,2	369,3	6,2	325,6	134,5
2004	202,1	231,4	237,8	88,8	732,9	309,7	242,5	28,2	327,2	162,5	118,4	9,7	107,7	85,8	185,3	74,3	619,8	363,2	8,5	352,6	136,6
2005	221,0	272,7	239,8	91,7	788,5	323,6	265,2	34,8	351,2	168,6	120,6	7,2	121,1	90,0	189,5	100,1	815,2	370,1	10,7	374,6	141,9
2006	232,6	274,9	252,5	95,0	851,8	338,5	267,7	37,0	339,1	171,5	120,1	12,4	142,1	92,4	182,4	115,6	737,6	353,1	13,7	411,5	145,5
2007	232,2	280,3	275,4	95,2	847,7	346,4	272,6	37,1	372,0	169,8	121,7	10,8	127,0	94,6	177,3	111,2	812,7	368,4	14,7	426,5	136,0
2008	222,1	270,7	253,1	88,6	859,3	348,1	314,7	35,8	374,5	175,4	118,5	12,2	136,2	89,7	178,8	96,6	758,6	332,0	12,2	450,6	125,1
2009	199,2	232,6	252,5	84,7	816,3	323,6	290,7	35,9	342,6	171,2	111,1	10,4	136,2	77,2	161,7	86,7	838,9	333,0	15,4	396,8	115,4
2010	209,1	227,6	255,4	91,9	808,0	336,7	282,8	40,2	358,4	169,9	110,7	9,7	133,4	78,8	164,4	102,8	808,7	304,5	10,2	401,4	113,5
2011	211,5	234,8	272,0	87,6	816,6	340,2	318,3	36,4	352,4	168,7	107,4	8,9	131,7	81,8	179,6	113,3	832,3	278,2	12,5	443,7	115,2
2012	208,4	225,5	272,8	79,6	758,0	320,0	291,0	34,6	286,6	168,1	104,7	8,5	135,7	75,0	162,4	108,0	754,5	280,4	12,0	324,9	112,9
2013	63,5	79,9	121,9	23,5	240,2	132,2	81,9	12,9	113,5	59,9	31,0	3,3	45,7	32,9	59,4	72,9	286,8	71,8	4,1	93,0	33,0
2014	11,9	17,4	27,5	5,8	39,4	35,4	13,3	2,5	27,1	15,8	7,3	0,8	13,0	10,0	19,2	23,5	71,0	12,8	1,1	14,0	9,7
rang 2011	10	9	8	17	2	5	6	19	4	12	16	21	13	18	11	15	1	7	20	3	14

c) Overzicht van aan wie de Vlaamse aanvragen worden toegeschreven:

Land van aanvrager	Percentage aanvragen (2005-2014)
VS	29,35%
Duitsland	19,42%
Frankrijk	17,67%
Nederland	10,77%
Zwitserland	4,36%
Ierland	3,18%
Luxemburg	2,67%
Verenigd Koninkrijk	2,37%
Japan	1,85%
Oostenrijk	1,14%
Finland	1,03%
Sweden	0,92%
Spanje	0,77%
Canada	0,67%
Italië	0,65%
<u>Cyprus</u>	0,37%
Australië	0,34%
Denemarken	0,34%
<u>Liechtenstein</u>	0,24%
Noorwegen	0,19%
<u>Nederlandse Antillen</u>	0,17%
China	0,17%
<u>Zuid-Korea</u>	0,15%
<u>Hongkong</u>	0,13%
Taiwan	0,11%
Hongarije	0,09%
Polen	0,09%
<u>Singapore</u>	0,09%
<u>Slowakije</u>	0,09%
Israel	0,06%
<u>Malta</u>	0,06%
<u>Barbados</u>	0,04%
<u>Bulgarije</u>	0,04%
<u>Cuba</u>	0,04%
Uruguay	0,04%
<u>Verenigde Arabische Emiraten</u>	0,02%
<u>Bosnië en Herzegovina</u>	0,02%
<u>Bermuda</u>	0,02%
<u>Brazilië</u>	0,02%

<u>Bahama's</u>	0,02%
Griekenland	0,02%
<u>IJsland</u>	0,02%
<u>Litouwen</u>	0,02%
<u>Letland</u>	0,02%
<u>Monaco</u>	0,02%
Mexico	0,02%
<u>Maleisië</u>	0,02%
<u>Saoedi-Arabië</u>	0,02%
<u>Tunesië</u>	0,02%
Geen landcode	0,02%

d) de vastgestelde trend door de jaren heen:

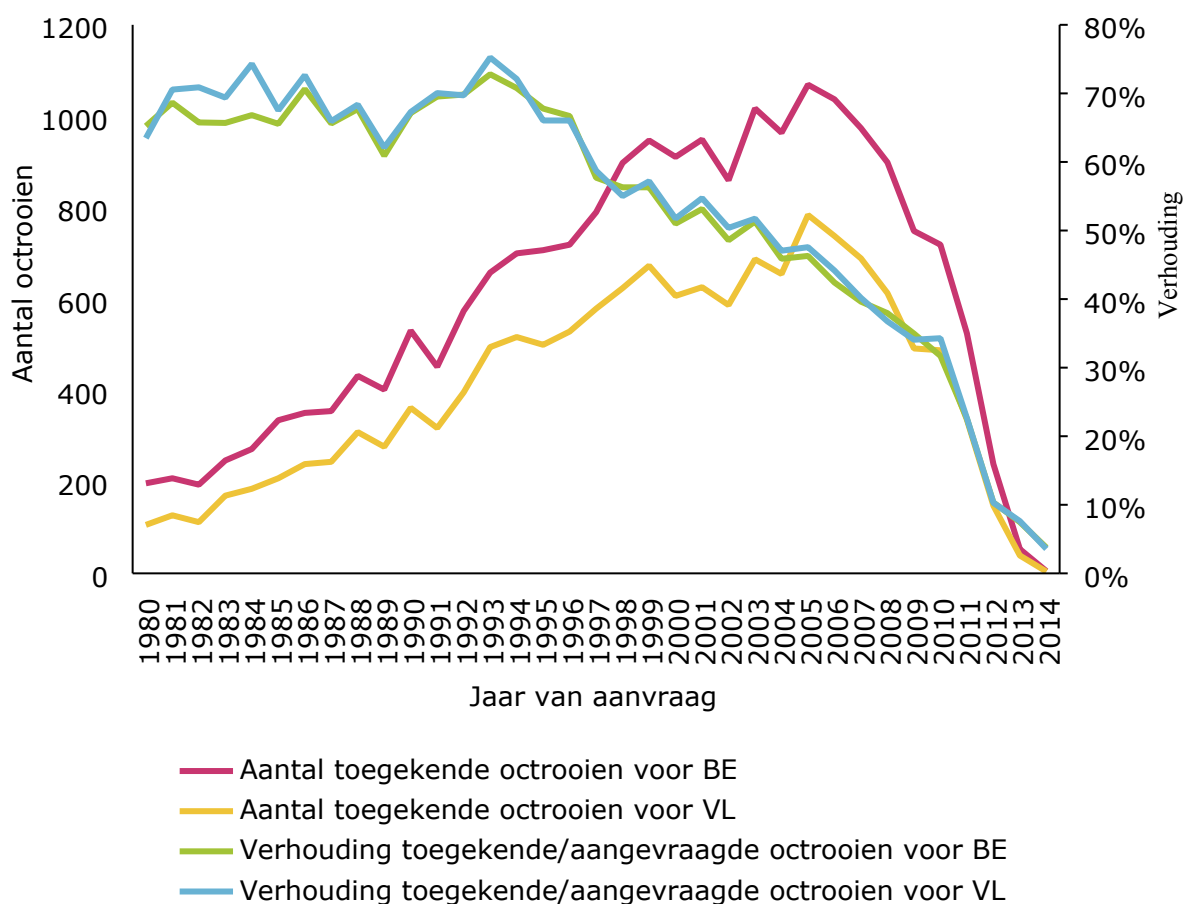
Land	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2005-2014
België	60,3%	55,6%	55,8%	55,7%	55,2%	54,6%	54,7%	58,3%	66,3%	64,3%	56,8%
Zwitserland	1,5%	1,9%	1,4%	2,5%	2,3%	1,9%	1,8%	2,2%	0,4%	0,0%	1,9%
Duitsland	7,2%	8,9%	9,5%	8,1%	8,9%	7,9%	7,7%	8,9%	2,9%	0,0%	8,1%
Frankrijk	7,1%	6,8%	6,8%	8,2%	8,1%	6,6%	6,9%	8,5%	8,5%	5,1%	7,4%
Verenigd Koninkrijk	0,9%	1,2%	1,1%	0,5%	1,6%	0,9%	1,6%	0,9%	1,3%	0,0%	1,1%
Ierland	1,7%	2,8%	1,8%	0,7%	0,7%	0,9%	0,9%	0,8%	0,4%	0,0%	1,2%
Japan	1,0%	0,9%	1,1%	1,1%	1,3%	2,3%	1,7%	1,3%	2,1%	2,0%	1,4%
Luxemburg	0,9%	0,3%	1,1%	0,9%	1,0%	1,7%	1,6%	1,0%	0,2%	1,0%	1,0%
Nederland	5,4%	3,8%	4,1%	5,3%	6,3%	5,5%	4,6%	4,2%	4,0%	7,1%	4,9%
VS	10,8%	12,5%	13,1%	12,7%	11,5%	12,3%	12,7%	10,6%	11,0%	14,3%	12,0%

Bovenstaande tabellen uit vraag 2c en 2d geven de verdeling weer van de aanvragerslanden op Vlaamse octrooien, per jaar, voor de periode 2005 – 2014. De Verenigde Staten zijn het meest vertegenwoordigd als aanvrager (na België / Vlaanderen). Andere belangrijke landen qua aanvragen zijn Duitsland, Frankrijk en Nederland. Over de beschouwde periode blijven de trends relatief stabiel.

e) de verwachte evolutie voor 2017 en verder:

Gezien de mapping van octrooiaantallen pas anderhalf jaar na de aanvraagperiode mogelijk wordt (cf. opmerking bovenaan over tijdsperiode tussen aanvraag en publicatie) dient men omzichtig om te gaan met forecasting van trends in de toekomst. Wanneer we ons enkel baseren op de trends van de periode die bovenstaand opgetekend werden, zou men geen stijging verwachten van de octrooiaantallen, en zou men verwachten dat de bijdrage van de belangrijkste aanvragerslanden op Belgische en Vlaamse octrooien min of meer stabiel zal blijven (grootste aandeel van België en VS op de tweede plaats).

3.

Aanvraag-jaar	# België toekenning	# Vlaanderen toekenning	België toekenningsratio	Vlaanderen toekenningsratio
2000	911	607	51.01%	51.75%
2001	949	626	53.14%	54.72%
2002	860	587	48.59%	50.39%
2003	1017	687	51.31%	51.73%
2004	964	655	45.88%	47.05%
2005	1069	784	46.30%	47.57%
2006	1037	738	42.41%	44.17%
2007	974	689	39.63%	40.17%
2008	899	613	37.95%	36.75%
2009	749	492	34.97%	34.07%
2010	719	488	31.72%	34.29%
2011	525	336	22.56%	22.63%
2012	239	148	10.34%	10.30%
2013	53	39	7.48%	7.62%
2014	5	4	3.76%	3.57%

De toekenningsratio van Vlaamse en Belgische octrooien blijft erg gelijkaardig over de beschouwde periode. De significante daling in toekenningen vanaf 2006-2007 heeft grotendeels te maken met de doorlooptijd tussen aanvraag en toekenning van octrooien, die verschillende jaren kan duren. Toekenningen van octrooien, aangevraagd in 2007 zijn niet zelden pas zichtbaar in bijvoorbeeld 2012 – 2013.

Voor de interpretatie van de evolutie is het daarom aangewezen zich te beperken tot de periode vóór 2007. In die periode, en op de doorlooptijd na, zien we een gestage daling in de toekenningsratio voor Vlaanderen en België.

ECOOM heeft vanuit haar gegevensbestanden geen zicht op redenen van niet-inwilliging. Dergelijke informatie wordt in octrooidatabanken niet publiek beschikbaar gemaakt.

4. Op deze vraag kunnen twee mogelijkheden een antwoord bieden. Enerzijds kan men zich erop richten het aantal octrooierende bedrijven te doen stijgen (door bv. KMO's te stimuleren om actieve octrooigerichte IP (intellectual property) strategieën te gaan nastreven). Anderzijds kan men zich erop richten om de octrooi-intensiteit van de reeds octrooierende bedrijven verder op te drijven. In beide gevallen is echter waakzaamheid geboden wat betreft de kwaliteit van resulterende ontwikkelingen. Het opkrikken van octrooitellingen kan of mag geen doel op zich zijn, indien daarbij de technologische, economische en commerciële waarde van de octrooien en dus van de onderliggende ontwikkelingen veronachtzaamd wordt. Sowieso mag een evaluatie van de status van Vlaanderen niet enkel op octrooitellingen gebaseerd zijn, maar op een mix van variabelen waarin indicatoren van octrooiactiviteit gecomplementeerd worden met indicatoren voor de waarde van technologische ontwikkelingen, alsook andere (meer economisch gerichte) informatie.

Bovendien mogen we niet uit het oog verliezen dat alle octrooibureaus ter wereld, omwille juist van de toename van octrooiaanvragen die niet steeds even kwaliteitsvol zijn, de laatste jaren beduidend strikter en strenger worden wat het toekennen van octrooien betreft. Een stijging van octrooiaanvragen vertaalt zich daarom niet in een equivalente stijging van toekenningen. We dienen dus rekening te houden met die evolutie. Een stijging van octrooiaanvragen is in die zin niet noodzakelijk een illustratie van efficiënte innovatie.

5. Zoals reeds vroeger gemeld zou een Europees eenvormig octrooi een positief effect moeten hebben op de algemene octrooiactiviteit en ook voor KMO's drempelverlagend moeten kunnen werken. Bij de Innovatiecentra en Flanders' DC lopen er nog steeds acties die erop gericht zijn, om de octrooibescherming verder te verhogen.

Binnen het project "ikinnoveer" is het de bedoeling om enerzijds de kmo's te sensibiliseren rond innovatie en om anderzijds via opleidingen kmo's de mogelijkheid bieden om innovatie binnen hun bedrijfsvoering te integreren en te beheren. Tijdens de sensibiliseringssessies krijgen de deelnemers een aantal tools in boekvorm mee die hen verder kunnen helpen bij hun innovatieacties. De opleidingen gaan door onder de werknaam "innovatieacademies". Elke innovatieacademie bestaat uit 5 à 6 opleidingssessies rond innovatiemanagement.

Het aanzetten van kmo's tot nemen van octrooien is echter geen rechtstreekse doelstelling van "ikinnoveer" en we kunnen dus ook niet zeggen wat het impact van dit project is op octrooinames.

Verder zijn er andere maatregelen ter stimulering van octrooiname, zoals de financiële maatregel voor kosten met betrekking tot activiteiten gerelateerd aan intellectuele eigendomsrechten – inclusief octrooikosten – deze vormen een aanvaardbare kost in gesteunde bedrijfsprojecten van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Zo zijn er subsidies mogelijk voor personeels- en/of werkingskosten voor vooronderzoek in de octrooiliteratuur/of andere IPR registers, kosten voor octrooiname of vestiging van andere IPR. Verder zijn er een aantal niet-financiële maatregelen zoals de opleidingen in verband met intellectuele rechten (incl. octrooien en octrooiname) die regelmatig door de Innovatiecentra worden

georganiseerd in de verschillende provincies (zie http://www.innovatienetwerk.be/calendar_events/public).

Verder is de publicatie "Ons patent boekje" dit jaar opnieuw geactualiseerd. Het betreft een inleidende handleiding met betrekking tot IPR voor de innoverende KMO-zaakvoerder en is zowel op de website www.vlaio.be beschikbaar onder 'Publicaties' als in gedrukte versie. Een volledig overzicht van door het Agentschap aangeboden tools op het vlak van intellectuele eigendom en intellectuele eigendomsrechten is beschikbaar op volgende webpagina: <http://www.vlaio.be/themas/intellectuele-eigendom>.